

URTTI & TOIVIAINEN

ASIANAJOTOIMISTO

LIIKE-ELÄMÄN RIITOJEN RATKAISUSTA

03.06.2021

URTTI & TOIVIAINEN

ASIANAJOTOIMISTO

Esityksen sisältö

1. Sopimusvelvoitteiden rikkominen ja reklamaatio
2. Riita-asioiden sovittelu
3. Oikeudenkäynti
4. Välimiesmenettely

1. Sopimusvelvoitteiden rikkominen ja reklamaatio

- Sopimusten laadinnan merkitys riitojen ennaltaehkäisyssä
 - kirjallinen
 - yksiselitteiset sopimusvelvoitteet
 - reklamaatio ja riitojen ratkaisulausekkeet

- Sopimusehtojen tulkintaan liittyvät erimielisyydet
 - sanamuodon mukainen tulkinta
 - osapuolten tarkoitus
- Suoritusvirheet ja/tai viivästykset
- Maksuvaikeudet tai maksuhaluttomuus
- Sopimuksen päättämiseen liittyvät erimielisyydet – onko ollut oikeutta purkaa / irtisanoa sopimus – sopimusrikkomuksen olennaisuusarviointi

- Sopimusrikkomuksesta reklamointi
- Laissa ja yleisissä sopimusehdoissa omat sääntelyt
- Sopimusehdot
- ”kohtuullisessa ajassa”
- Laskun maksun laiminlyönnistä reklamointi?
- Passiivisuus – hiljainen hyväksyntä?

2. Riita-asioiden sovittelu

- Sovintoneuvottelut – pääosa riita-asioista ratkeaa sovintoteitse
- ”parempi laiha sopu kuin lihava riita”
- Osapuolten yhteistyön jatkumisen mahdollistaminen
- Kustannussäästö

- Asianajosovittelu
 - Suomen Asianajaliiton sovintomenettely
- Tuomioistuinsovittelu
- Laki riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvistamisesta yleisissä tuomioistuimissa 29.4.2011/394

Tuomioistuinsovittelun edellytyksenä on, että asia soveltuu sovittelavaksi ja sovittelu on tarkoituksenmukaista osapuolten vaatimuksiin nähden.

3. OIKEUDENKÄYNTI

- Riita-asia saatetaan vireille haastehakemuksella yleiseen alioikeuteen eli käräjäoikeuteen.
- Muutoksenhaku hovioikeudelta ja viimeisenä Korkeimmalta oikeudelta.
- Prosessin suullisuus
- Prosessin kesto
- Prosessin kustannukset?

4. VÄLIMIESMENETTELY

- Normipohja
 - New Yorkin konventio 1958, ulkomaisten välitystuomioiden tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskeva sopimus
 - Yhdistyneiden kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden toimikunta UNCITRAL:n mallilaki 1985
 - Suomessa välimiesmenettelyä sääntelee välimiesmenettelystä annettu laki vuodelta 1992 (967/1992)

- Keskuskauppakamarin välimieslautakunta (FAI) hallinnoi kotimaisia ja kansainvälisiä välimiesmenettelyjä, jotka käydään Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen tai nopeutettua välimiesmenettelyä koskevien sääntöjen mukaisesti.
- Ad hoc – menettely – sovelletaan välimiesmenettelylakia
- 1.1.2020 voimaan FAI-välimiesmenettelysääntöjen uudistus

Välimiesmenettely etuja:

- Välimiesmenettely on joustavaa ja nopeaa. Tuomion annettava 3 tai 9 kuukaudessa ja päätös on lopullinen.
- Mahdollisuus valita oikeudenalan erityisasiantuntijat välimiehiksi.
- FAI-välimiesmenettely on luottamuksellista ja riita-asiat eivät tule julkisiksi.

- Kustannukset verrattuna tuomioistuinprosessiin?
 - Yleisissä tuomioistuimissa käsiteltävien laajojen riita-asioiden oikeudenkäyntikulut huomattavia.
 - Valitusmahdollisuuden myötä oikeudenkäyntikuluriski kasvaa.

- Välimiesmenettelyn aloittaminen edellyttää välityssopimuksen laatimista.
- Välityslauseke voi olla kaupallisessa sopimuksessa tai siitä voidaan tehdä erillinen sopimus, myös jo riidan synnyttyä. Välityslausekkeet:
- <https://arbitration.fi/fi/valimiesmenettely/mallivalityslausekkeet/valityslauseke/#finnish>

Muutosehdotukset:

- Keskuskauppakamarin tavallinen mallivälityslauseke:

Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti.

Huomautus: Osapuolten suositellaan lisäksi harkitsevan seuraavista seikoista sopimista:

- (a) Välimiesoikeus on [yksijäseninen / kolmijäseninen].*
- (b) Välimiesmenettelyn paikka on [kaupunki ja maa].*
- (c) Välimiesmenettelyn kieli on [mainittava kieli].*

- Välimiesmenettely alkaa hakemuksella FAI:lle
- Kantajaa maksaa hakemuksen yhteydessä hakemusmaksun.
- Vastaanotettuaan hakemuksen välimiesmenettelyn aloittamiseksi vastaajan tulee toimittaa vastaus hakemukseen.
- Toimivaltaväite, vastakanne tai kuittausvaatimuksen (21/15 vrk)

- Asianosaiset voivat sopia välimiesten lukumäärästä ja menettelytavasta, jolla välimiesoikeus asetetaan (16.1 §).
- Jos asianosaiset eivät ole sopineet välimiesten lukumäärästä, välimiehiä on yksi, ellei hallitus katso kolmijäsenistä välimiesoikeutta tarkoituksenmukaiseksi ottaen huomioon riidan arvo, jutun vaikeusaste, asianosaisten näkemykset ja muut merkitykselliset seikat. (17 §)

- Välimiehen on oltava puolueeton ja riippumaton asianosaisista koko välimiesmenettelyn ajan. (21.1 §)
- Ennen välimiehen vahvistamista välimiehen on toimitettava lautakunnalle allekirjoittamansa asiakirja, jossa hän ilmoittaa suostuvansa välimieheksi, olevansa puolueeton ja riippumaton ja että hänellä on riittävästi aikaa välimiestehtävän hoitamiseen ("esteettömyysilmoitus"). Välimiehen on esteettömyysilmoituksessa mainittava kaikki sellaiset seikat, jotka ovat omiaan aiheuttamaan perusteltuja epäilyjä hänen puolueettomuudestaan tai riippumattomuudestaan. (21.2 §)

Välimiesmenettelyn kulku:

1. Järjestäytymisistunto
2. Asianosaisten kirjelmöinnit
3. Suullinen käsittely (nopeutetussa välimiesmenettelyssä suullinen käsittely pidetään vain, jos asianosainen sitä pyytää ja välimies katsoo sen tarpeelliseksi). Todistajien ja asiantuntijoiden kuuleminen.

- Jutun hävinnyt asianosainen on pääsääntöisesti määrättävä maksamaan välimiesmenettelyn kustannukset, elleivät asianosaiset ole toisin sopineet.
- Välimiesoikeus voi kuitenkin velvoittaa asianosaiset vastaamaan välimiesmenettelyn kustannuksista keskinäisessä suhteessaan siten kuin välimiesoikeus katsoo asianmukaiseksi ottaen huomioon jutun olosuhteet.
- Lopullinen tuomio on täytäntöönpanokelpoinen tuomioistuimessa.

KIITOKSET!

Johanna Toiviainen

Osakas, asianajaja, varatuomari, HHJ

- Oikeudenkäynnit
- Liikejuridiikka
- Työoikeus

Tel 050 5857760

johanna.toiviainen@urtti-toiviainen.fi

URTTI & TOIVIAINEN

ASIANAJOTOIMISTO

